

WPROWADZENIE

Oddajemy do rąk Czytelników i Autorów III edycję periodyku „**Kultura – Przemiany – Edukacja**”. Mamy nadzieję, że podobnie jak dwa wcześniejsze wydania spotka się on z życzliwym przyjęciem i wyrozumiałością dla jego niedoskonałości. Do takiego przeświadczenia skłaniają nas pozytywne opinie czytelników aprobujące przyjętą formułę tematyczną pisma jako pola do dyskursu edukacyjnego w kontekście współczesnych przemian kulturowych i dominujących zjawisk cywilizacyjnych.

Zawartość niniejszej publikacji jest kontynuacją przyjętej formuły problemowej, pedagogicznej i redakcyjnej. Staramy się bowiem w publikowanych tekstach wyrażać różne stanowiska badawczo-diagnostyczne w podstawowych dziedzinach nauk o wychowaniu z podejściem syntetyzującym i interdyscyplinarnym. Pragniemy rozwijać taki kierunek dyskusji pedagogicznej w perspektywie regionalnej, ponadregionalnej, wielokulturowej, globalnej i ponowoczesnej na obszarze Euroregionu Południowo-Wschodniego. Intencją pisma jest inicjowanie prospektywnego myślenia o poznawczo-teoretycznych i praktycznych zadaniach nauk o wychowaniu wobec wyzwań współczesności na tle uniwersalnych wartości dorobku nauk pedagogicznych. W kontekście tego nader ambitnego projektu mamy świadomość, że nie wszystkie teksty całkowicie wypełniają przyjęte kryteria tematyczne, metodologiczne i narracyjne.

Redaktorom czasopisma zależy na eksponowaniu antropologicznego i aksjologicznego podejścia do fenomenu wychowania człowieka i jego edukacji w obliczu zagrożeń ze strony odczłowieczonej cywilizacji. Pożądane wydaje się poszukiwanie racjonalnego *modus vivendi* pomiędzy „merytoedukacją technologiczną” a wychowaniem dla świadomości antropologicznej, łączenia kultury z wychowaniem na rzecz humanistycznej samowiedzy i odpowiedzialności za gatunek.

Szczególnie ważne dla kształtowania modelu pisma i urzeczywistniania aspiracji naukowych pedagogów środowiska rzeszowskiego są współczesne możliwości rozwiązywania problemów wychowania jako zjawiska kulturowego, ale także jako drogi do indywidualnej samorealizacji humanistycznej. Chodzi o wykraczanie poza instrumentalne kompetencje do komunikowania się ludzi za pomocą odhumanizowanych form i środków współbycia ze sobą.

W związku z tym zamierzamy popierać następujące dziedziny kształtowania problematyki czasopisma: wskazywanie na nowe perspektywy kulturowe i edukacyjne w dobie ponowoczesnych i postponowoczesnych destrukcji humani-

stycznych; poszukiwanie i konstruowanie humanistyczno-pedagogicznego oblicza współczesnych instytucji edukacyjnych; uwzględnianie kulturowej tradycji, wartości lokalno-regionalnych i globalnego świata dla zachowania równowagi i ciągłości edukacyjnej współczesnych pokoleń; eksponowanie antropologicznego wymiaru wychowania, jego uniwersalności, niepowtarzalności indywidualnej i nieuchronności wspólnotowej egzystencji współczesnego człowieka; poszukiwanie równowagi pomiędzy kształceniem i wychowaniem środowiskowym a współczesną dynamiką kulturową i cywilizacyjną w skali globalnej; wskazywanie na konieczność ugruntowania w edukacji i wychowaniu trwałych wartości własnych i uniwersalnych, ważnych dla kształtowania kondycji humanistycznej gatunku; uzasadnianie potrzeby tworzenia równych, demokratycznych możliwości rozwoju pokoleń i całych populacji ludzkich jako skutecznego modelu wyrównywania szans edukacyjnych w skali lokalnej i globalnej.

Mamy świadomość, że poziom intelektualny i jakość pedagogiczną periodyku może budować zespołowe działanie, alternatywność myślenia oraz stała troska Redakcji o poziom teoretyczny i aplikacyjny zamieszczanych tekstów. Zdecydują o tym publikacje o walorach poznawczych, proponowane metodologie analityczno-empiryczne, jakościowe, orientacje porównawcze oraz prezentacje koncepcji modelowych łączących uprawnione teorie z praktyką edukacyjno-wychowawczą.

*Kazimierz Szmyd
Zofia Frączek*